

Dosarul nr.2rh-121/2021

prima instanță: Judecătoria Ialoveni (jud. C. Crețu)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. Gr. Zubati, S. Arnaut, M. Buruian)

instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (jud. V. Macinskaia, A. Pascari, Iu. Sîrcu, S. Vition, V. Doagă)

ÎNCHEIERE

01 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ

lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii

Svetlana Filincova

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru

examinând cererea de revizuire depusă de Societatea pe Acțiuni „Farmacia Ialoveni”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Farmacia Ialoveni” împotriva lui Vasile Guranda și Mihail Saviuc cu privire la încasarea împrumutului repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 23 mai 2007 a Curții Supreme de Justiție, prin care a fost respins recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Farmacia Ialoveni” și a fost menținută decizia din 21 martie 2006 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 30 mai 2003 SA „Farmacia Ialoveni” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vasile Guranda și Mihail Saviuc cu privire la încasarea împrumutului repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii a indicat că, în perioada de îndeplinire a funcției de director al SA „Farmacia Ialoveni”, V. Guranda a luat de la societatea dată un împrumut bănesc în sumă de 19950 de lei fără acordul acționarilor, care au fost investiți în procurarea unui automobil de model „Fiat Tempra” cu nr. de înmatriculare xxxxx pentru necesitățile personale. Automobilul în cauză a fost pus ilegal la balanța SA „Farmacia Ialoveni”, fiind exploatat de Vasile Guranda cauzând societății prejudiciu atât material, cât și moral.

A solicitat SA „Farmacia Ialoveni” încasarea de la pârâtul Vasile Guranda a sumei de 19950 de lei cu titlu de împrumut, a sumei de 59733,11 lei cu titlu de prejudiciu material și a sumei de 50000 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

Prin hotărârea din 14 decembrie 2006 a Judecătoriei Ialoveni a fost respinsă acțiunea depusă de SA „Farmacia Ialoveni”.

La 29 decembrie 2005 SA „Farmacia Ialoveni” a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 21 martie 2006 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de SA „Farmacia Ialoveni” și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

La 19 mai 2006 SA „Farmacia Ialoveni” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 23 mai 2007 a Curții Supreme de Justiție a fost respins recursul declarat de SA „Farmacia Ialoveni” și a fost menținută decizia din 21 martie 2006 a Curții de Apel Chișinău.

La 21 septembrie 2021 și suplimentar la 29 noiembrie 2021 SA „Farmacia Ialoveni” a depus cerere de revizuire împotriva deciziei instanței de recurs, solicitând admiterea acesteia, casarea deciziei instanței de recurs și dispunerea rejudecării cauzei.

În motivarea cererii de revizuire a indicat că, decizia instanței de recurs din 23 mai 2007 necesită a fi revizuită deoarece le-a devenit cunoscute unele circumstanțe și fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului și anume că anterior prin hotărârea judecătorească a cărei revizuire se cere s-a constatat că între SA „Farmacia Ialoveni”, în persoana directorului V. Guranda în calitate de cumpărător și M. Saviuc în calitate de vânzător, a fost realizat un contract de vânzare-cumpărare a mijlocului de transport de model „Fiat Tempra” n/î xxxxx, SA „Farmacia Ialoveni” fiindu-i refuzat în încasarea împrumutului în mărime de 19950 de lei și repararea prejudiciului material și moral.

În prezent, la fel printr-o hotărâre judecătorească definitivă se constată că între SA „Farmacia Ialoveni” și M. Saviuc nu au fost încheiate careva contracte de vânzare-cumpărare a mijlocului de transport de model „Fiat Tempra” nr. de înmatriculare xxxxx, iar actul de achiziție din 31 mai 1999 nu presupune existența vreunui raport juridic dintre SA „Farmacia Ialoveni” și Saviuc Mihail. Astfel, a concluzionat că sunt în prezența unui fapt care anterior nu a fost cunoscut părților și sunt aplicabile prevederile art. 449 lit. b) CPC.

La fel, prin decizia din 15 iunie 2021 a Curții Supreme de Justiție practic este anulat efectul juridic al deciziei din 23 mai 2007 a Curții Supreme de Justiție, a cărei revizuire se solicită fiind în acest mod aplicabile și prevederile art. 449 lit. e) CPC, potrivit căruia revizuirea se declară în cazul în care s-a anulat ori s-a modificat hotărârea, sentința sau decizia instanței judecătorești care a servit drept temei pentru revizuire.

În corespundere cu articolul 452 alin. (1¹) al Codului de procedură civilă, dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces. Dacă instanța care examinează cererea de revizuire consideră necesară prezența participanților la proces, aceasta dispune înștiințarea lor.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța poate emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Studiind materialele dosarului, în raport cu criticile formulate în cererea de revizuire și în limitele temeiurilor de drept invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de revizuire depusă de SA „Farmacia Ialoveni” este inadmisibilă, pentru motivele ce se succed.

Din conținutul cererii de revizuire depusă de SA „Farmacia Ialoveni” rezultă că, revizuienul a invocat drept temei de revizuire prevederile art. 449 lit. b) din Codul de

procedură civilă și anume faptul că, au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

În acest context, Colegiul reține art. 450 lit. b) din Cod de procedură civilă, care prevede că, cererea de revizuire se depune în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele sau faptele esențiale ale cauzei care nu i-au fost și nu puteau să-i fie cunoscute anterior, dar nu mai târziu de 5 ani de la data rămânerii irevocabile a hotărârii, încheierii sau deciziei – în cazul prevăzut la art. 449 lit. b).

Prin prisma normei enunțate, completul relevă că, decizia Curții Supreme de Justiție, a cărei revizuire se solicită, a fost pronunțată la 23 mai 2007, devenind irevocabilă la data pronunțării ei (f.d. 346-349, vol. I).

Or, conform art. 254 alin. (2) lit. c) din Cod de procedură civilă, rămân irevocabile hotărârile judecătorești emise de instanța de recurs, după examinarea recursului.

Prin urmare, în speță, termenul de declarare a cererii de revizuire în baza temeiului prevăzut de art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă și invocat de SA „Farmacia Ialoveni” în prezenta cerere de revizuire, a început să curgă la 24 mai 2007, ziua imediat următoare zilei rămânerii irevocabile a deciziei a cărei revizuire se solicită și a expirat la 24 mai 2012, aceasta fiind ultima zi de depunere a cererii de revizuire în baza temeiului prevăzut de art. 449 lit. b) din Cod de procedură civilă.

Termenul de declarare a cererii de revizuire este o condiție obligatorie de exercitare a căii extraordinare de atac – revizuirea, nerespectarea căruia poate duce la consecințe grave în ceea ce privește periclitarea securității raportului juridic.

Totodată, termenul de declarare a cererii de revizuire reprezintă intervalul de timp în cadrul căruia poate fi exercitată revizuirea. Termenul dat este unul legal și imperativ, deci este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Prin urmare, depunerea cererii de revizuire întemeiată în baza art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, în afara termenului legal stipulat de legiuitor pentru exercitarea acestei căi extraordinare de atac, este sancționată cu respingerea ca fiind inadmisibilă.

În speță, cererea de revizuire a fost depusă la 21 septembrie 2021, cu mult după expirarea termenului de 5 ani, calculat potrivit dispozițiilor art. 450 lit. b) din Codul de procedură civilă.

Faptul în cauză denotă depunerea cererii de revizuire cu încălcarea termenului de declarare.

Deci, obligația părților de a-și exercita drepturile procesuale în cadrul termenelor stabilite de lege, reprezintă o consecință directă a principiului reglementat de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale. Astfel, neonorarea obligațiilor și drepturilor procedurale în termenul acordat de legislația în vigoare din vina revizuentului, nu poate fi calificată ca o îngrădire a accesului la justiție și încălcarea dreptului la un proces echitabil, garantat de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea

Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale. Or, pentru ca cererea de revizuire să fie admisă de către instanță spre examinare și, ulterior, prin hotărârea instanței, să constituie motiv pentru desființarea unei hotărâri irevocabile, aceasta trebuie depusă în termen.

Cerința dată corespunde, de altfel, și exigențelor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, care proclamă, ca unul din principii, necesitatea asigurării securității raporturilor juridice (a se vedea *Brumărescu v. Romania*, [GC] nr. 28342/95, § 61, ECHR 1999-VII; *Roșca v. Moldova*, nr. 6267/02, § 24, 22 martie 2005).

Prin urmare, ținând cont că cererea de revizuire înregistrată la 17 iunie 2021, a fost depusă cu depășirea termenului prevăzut de art. 450 lit. b) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Revenind la al doi-lea temei de revizuire invocat în prezenta cerere de revizuire, Colegiul reiterează că, revizuentul a pretins prin prisma art.449 lit.e) Cod de procedură civilă, revizuirea deciziei din 23 mai 2007 a Curții Supreme de Justiție.

Or, prin decizia din 23 mai 2007 a Curții Supreme de Justiție a fost respins recursul declarat de SA „Farmacia Ialoveni” și a fost menținută decizia din 21 martie 2006 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de ultimul și a fost menținută hotărârea din 14 decembrie 2006 a Judecătoriei Ialoveni, prin care acțiunea privind încasarea împrumutului și repararea prejudiciului material și moral a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

În virtutea art. 449 lit.e) Cod de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care s-a anulat ori s-a modificat hotărârea, sentința sau decizia instanței judecătorești care au servit drept temei pentru emiterea hotărârii sau deciziei a căror revizuire se cere.

Colegiul relevă că, cererea de revizuire înaintată în baza acestui temei urmează a fi analizată în raport cu faptul dacă instanța de judecată la emiterea hotărârii supuse revizuirii, a luat în considerare actul judecătoresc invocat în revizuire.

Pornind de la faptul că declararea revizuirii în temeiul art. 449 lit.e) Cod de procedură civilă rezidă din faptul existenței unui act judecătoresc anulat sau modificat ce a stat la baza emiterii deciziei a cărei revizuire se cere, Colegiul notează că, la caz, circumstanțele invocate în cererea de revizuire nu cad sub incidența art. 449 lit.e) Cod de procedură civilă. Or, instanța de recurs la emiterea deciziei din 23 mai 2007 nu a motivat soluția sa prin prisma unei hotărâri judecătorești care ulterior ar fi fost anulată sau modificată și ar justifica admiterea cererii de revizuire în sensul formulat.

Altfel, Colegiul reține că reprezintă un aspect important, faptul că actul de dispoziție invocat în justificarea cererii de revizuire să devină irevocabil și ca acest act să fi stat la baza emiterii hotărârii supuse revizuirii. Implicit, actele judecătorești care au fost anulate sau modificate trebuie să se regăsească în motivarea deciziei judecătorești sau să fi fost luate în considerare de instanța de judecată în temeiul art.

123 Cod de procedură civilă. În caz contrar, temeiul dat de revizuire devine inoperabil și nu va constitui decât o ingerință asupra securității raportului juridic.

De altfel, însuși revizuentul cu referire la decizia Curții Supreme de Justiție din 16 iunie 2021 a menționat că a fost anulat efectul juridic al deciziei Curții Supreme de Justiție din 23 mai 2007, Colegiul relevă că, aceasta nu poate justifica admiterea cererii de revizuire, în situația în care niciun act de dispoziție judecătorească emis în privința SA „Farmacia Ialoveni”, nu a fost pus la baza deciziei contestate cu prezenta revizuire.

În atare circumstanțe, în lipsa unui act de dispoziție judecătorească care ulterior ar fi fost anulat sau modificat și care anterior ar fi fost pus la baza deciziei din 23 mai 2007 a Curții Supreme de Justiție, temeiul prevăzut la art. 449 lit.e) Cod de procedură civilă, nu este incident speței.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că, admiterea cererii de revizuire în condițiile în care a fost depusă, ar însemna încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil, garantate de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale (Popov (2) contra Moldovei hotărârea din 6 decembrie 2005).

Din considerentele redate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de SA „Farmacia Ialoveni” împotriva deciziei din 23 mai 2007 a Curții Supreme de Justiție.

În conformitate cu art. 270, art. 453 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Societatea pe Acțiuni „Farmacia Ialoveni”, împotriva deciziei din 23 mai 2007 a Curții Supreme de Justiție, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Farmacia Ialoveni” împotriva lui Vasile Guranda și Mihail Saviuc cu privire la încasarea împrumutului repararea prejudiciului material și moral.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru